

III. EVOLUȚIA ISTORICĂ A LOCALITĂȚII

III.1 PRIMELE DOVEZI DE LOCUIRE. DESCOPERIRI ARHEOLOGICE

Caracteristicile cadrului geografic natural au influențat apariția și dezvoltarea activităților umane în zona Văii Soloneului. Disponibilitatea inițială a locuințelor a fost probabil în lungul apei, liniar, plan de la care mai târziu locuitorii se vor fi abătut, pe măsură ce teritoriul de locuitori cîmpii a numărat locuințe.

Descoperirile arheologice au scos în evidență atât arealul locuit cât și îndeletnicirile oamenilor în epoca străveche. Cele mai multe descoperiri au fost scoase la lumină de Dan Gh. Teodor și Mugur Andronic. Dintre acestea în lucrarea noastră am menționat despre o serie de materiale descoperite atunci:

- În anul 1967 s-au descoperit întâmplător un topor din silex vîntuș albicios, atribuit culturii Cucuteni, fiind o descoperire izolată, departe de așezarea purtătorilor săi;
- Pe tarla „Săliște” au fost descoperite două fragmente de ceramică „Noua”;
- Pe dealul Velniței s-a identificat ceramică Nouă, așchii de silex de Prut, ceramică de Hallstatt și ceramică sec. III-IV d.H., în anul 1977;
- În zona „Poianii”, alături de chirpic și pietre sparte s-au identificat următoarele vestigii: o așchie de silex patinat, ceramică de aspect La Tène, fragmente de țevi;
- Pe tarla numită impropriu „Săliște” s-au descoperit materiale arheologice ce constau în fragmente ceramice aparținând acestei perioade – secolele II - III d. Hr.

Luate în plan general, aceste descoperiri sunt dovezi ale continuității locuirii în acest spațiu și implicit pe teritoriul actual al localității Comănești.

III.2 MOŢIA COMNEŢII ÎN EPOCILE MEDIEVAL I MODERN

Provenienţa numelui localităţii este încă necunoscută, existând două ipoteze care au fost susţinute de specialiştii în toponimie şi anume, una cu referire la cumani, prin faptul că aceştia ar fi fost prezenţi în aceste locuri şi cea de a doua care se referă la un antroponim „Coman”.

Dacă acceptăm ideea că numele este în legătură cu aezarea cumanilor în Moldova, am putea presupune că satul există încă la sfârşitul secolului al XII-lea. Această populaţie migratoare a fost desigur asimilată de către populaţia autohtonă. Stefan Paucă spunea despre acest lucru: „Asimilarea cumanilor în mediul bisericesc de către autohtonii existând încă de pe la mijlocul secolului XII”. Em. Grigorovitză, în Dicţionarul geografic al Bucovinei, susţine faptul că „satul şi-a luat numele probabil de la o colonie de cumani ce s-a stabilit de timpuriu aici”.

La 1490 biserica din Comneşti nu era supusă episcopiei Rădăuţi, ceea ce a făcut ca ea să nu fie menţionată în cunoscutul document de la 15 martie. Cu toate acestea, se presupune că la vremea respectivă exista un lăcaş de cult, ca urmare a menţionării de către biserici în zona „Sălişte” a unei „cruci de lemn care indica un vechi lăcaş de cult”. Conform celor descrise de Aurelian Bondar şi Stefanescu Chiril în manuscrisul despre Comneşti, „biserica din Sălişte era din cărmidă şi tot atunci a fost distrusă şi moara din jos, altă incendiere a satului fiind pricinuită în 1650 de tătari”.

Cea mai veche atestare documentară a satului este de la 5 Iunie 1601.

III.2 MOIA COM NE TI ÎN EPOCILE MEDIEVAL I MODERN

La 15 Iunie 1616 este menționat într-un document Gligorcea de Com ne ti, boier ce lua parte la hotărnicia satului B l ceana.

Între anii 1623-1627 urmașii lui Simion de Solone împart „ocina” Com ne ti.

La 20 Ianuarie 1634 Isac Mironescu face o plângere în care menționează „săli tea Com ne tilor”.

Un rol important în creșterea demografică a localității l-au avut „fugarii”, din Transilvania, din zona Nășud –Rodna, care se așează în localitățile din nordul Moldovei

începând cu anul 1701. Primii iobagi fugari de peste munți care s-au așezat în Com ne ti între anii 1700- 1705, consolidând vechiul sat, au fost familiile Sofian, Morar, Păstrăv, Nistor, Mitu, Gorcea, Iuga și Maieran.

La 22 octombrie 1705, „Savin de Com ne ti” este citat într-un proces cu mănăstirea Humorului.

În anul 1725, la Solca în fața cuceritorilor, s-a stabilit hotarul Mănăstirii Solca cu Dumitraco Nacu și cu Com ne ti. La această împărțire au luat parte egumenul Ionichie și Eromonahul Ghedeon de la Solca, Simion Grămadă, Moisa Cîmpulungean și Nistor Păstrăv din Com ne ti.

Dintr-un document dat la Iași la 7 decembrie 1739, aflăm că a venit în fața voievodului Grigore Ghica, Miron Gafencu uricar, arătând „un zapis” de învoială din anul 1737, în care este menționat jumătate din moia Com ne ti, ce se împărțea și se da la schimb, între urmașii Nastasiei Rugin, a lui Nacu și ai Sofroniei, toate rude.

III.2 MOŢIA COMŢENI ÎN EPOCILE MEDIEVALĂ ŞI MODERNĂ

În acelaşi an, 1739, fiica Nastasiei Rugin, Catrina, se căsătoreşte cu Simion Trutu, proprietar şi moştenitor al unor suprafeţe mari de teren.

Simion Trutu era fiul lui Vasile Trutu, nepotul lui Tănase Trutu şi strănepotul marelui logofăt, Ioan Trutu.

Fraţii Ghedeon şi Ghelasie, fiii lui Savin de Comneşti, vând moştenirile Humor moştenitorilor, anume jumătate de Comneşti din inutul Sucevei, la 22 septembrie 1742, pentru suma 175 lei. La această vânzare încearcă să se opună Simeon Trutu care vroia să î ntoarcă banii moştenirii, dar n-a reuşit. Astfel, această parte de Comneşti rămâne vândută moştenirii Humor, luând mai târziu numele de Liuzii Humorului.

Simion Trutu a fost proprietarul moştenirii Comneşti şi de numele lui se leagă istoria acestei localităţi în cea de-a doua jumătate a secolului al-XVIII-lea.

Pictură din interiorul bisericii în care este reprezentat Simion Trutu (foto Păstrăv Grigora, 15 august 2012).